PROGRAMMA Tweejarige opleiding

Eerste jaar:

VASTE MODULES		
BLOK1: BASISINFO		
1 dag	**Kennismaking** **Praktische info** **Inleiding in de problematiek**	Kennismaking Toelichting over de opleiding Praktische afspraken rond opleiding, supervisie en administratie Beïnvloedende factoren van middelenproblemen MMM- model Begrippenkader Kenmerken van cliënten, cijfers
1 dag	**Hulpverleningslandschap**	Aanpak van alcohol- en ander druggebruik in Vlaanderen Het interventiecontinuüm van preventie tot hulpverlening Voorstelling www.vad.be en www.druglijn.be Actoren in de praktijk Visie op verslaving en de aanpak Situering van de eigen werksituatie

BLOK 2: PRODUCTINFO		
1 dag	**Neurobiologie** **Psychoactieve medicatie**	Neurobiologie als beïnvloedende factor voor het ontstaan en bestendigen van afhankelijkheid. Werkingsmechanismes van drugs op het brein. Structurele veranderingen die binnen de hersenen optreden door (langdurig) gebruik Productinfo/farmacologie en de productspecifieke behandeling
1 dag	**Illegale middelen**	Illegale middelen en hun productspecifieke behandeling Informatie over de illegale middelen en hun werking: effecten en symptomen, wijze van gebruik, terminologie, straatnamen, straatwaarde en kostprijs, tendensen... Visuele voorstelling van de producten
1 dag	**Alcohol**	Specifieke aspecten van hulpverlening bij alcoholproblemen Medische en farmacologische aspecten van detox en ontgiftingsschema's Chronische alcoholproblematiek, Korsakoff, rehabilitatie Cijfergegevens rond alcohol in de hulpverlening
1 dag	**NPS (Nieuwe psychoactieve stoffen)** **Gokken en gamen**	Kennis rond en het inzicht in Nieuwe Psychoactieve Stoffen Informatie rond gebruik (Wie? Waar? ..) effecten en risico's. Gokken en gamen en hun gedragspecifieke behandeling

BLOK 3: OMGAAN MET DE DOELGROEP		
1 dag	**Herstelgericht denken en handelen**	De dimensies van herstelgerichte zorg Kenmerken & tips voor het omgaan met verslavingsgedrag Attitudes en persoon van de hulpverlener Implicaties van verslavingsgedrag voor het hulpverlenen
3 dagen	**Motiverende gespreksvoering**	Theoretische toelichting van het model motiverende gespreksvoering (Miller & Rollnick) Herkennen van en anticiperen op valkuilen in het motiverend werken met eigen cliënten Illustraties via videofragmenten en gesprekstechnieken toepassen, en inoefenen via rollenspel. Klemtoon op attitudevorming en vaardigheden
3 dagen	**Terugvalpreventie**	Theoretische achtergronden Klemtoon op attitudevorming en vaardigheden Het proces van terugval Terugvalpreventieplan opmaken Gesprekstechnieken om constructief om te gaan met terugval

ZELFREFLECTIE

4 x 4u	**Supervisie** (in kleine groep), in onderling overleg, gekoppeld aan werkbezoek	Eigen persoon als hulpverlener centraal kunnen stellen in de bespreking van de omgang met cliënten Aangeven waar de eigen kwaliteiten liggen Beperkingen in functioneren kennen en deze in werkpunten kunnen formuleren
	Verwerkingsopdracht (1 per jaar)	Schrijven van paper hoe je de theorie in de praktijk tracht om te zetten. De doelstelling is om na te denken over je eigen handelen en zo je professionaliteit te vergroten.

KEUZEMODULES

2 dagen uit te kiezen	**Verschillende thema's** Te kiezen uit verschillende opties: *(opties onder voorbehoud van beschikbaarheid sprekers)* - **Oplossingsgericht werken** - **ACT en verslaving** - **VAD-studiedag** - **Harm reduction** - **Psycho-educatie** - **…**

Tweede jaar:

VASTE MODULES		
BLOK 3: OMGAAN MET DE DOELGROEP		
1 dag	**Motiverende Gespreksvoering**	Follow-up dag: verdere verdieping en herhaling van het model Motiverende Gespreksvoering Illustraties via videofragmenten en gesprekstechnieken toepassen; inoefenen via rollenspel Klemtoon op attitudevorming en vaardigheden
1 dag	**Herstelgericht werken**	Herstelgericht werken in de praktijk Hanteren van ervaringsdeskundigheid in de verslavingszorg Werkbezoek aan 'Villa Voortman"
BLOK 4: OMGAAN MET FAMILIE EN ANDERE NAASTBETROKKENEN		
3 dagen	**Familiegericht werken** **+** **Praktijkvoorbeelden**	Theoretische achtergronden Klemtoon op attitudevorming en vaardigheden Het belang van werken met de context bij problematisch middelengebruik De verschillende modellen om te werken met de context In casusmateriaal de context van de gebruiker herkennen en in de begeleiding betrekken Psycho-educatie en ondersteuning voor naastbetrokkenen
BLOK 5: OMGAAN MET SPECIFIEKE EN KWETSBARE DOELGROEPEN		
3 dagen te kiezen uit verschillende DD-vormingsdagen	**Dubbele Diagnose**	Psychiatrische ziektebeelden die frequent voorkomen bij middelengebruik, zoals o.a. trauma en verslaving, psychose en verslaving, persoonlijkheidsstoornissen en verslaving, ADHD en verslaving,…. Specifieke noden van cliënten met een dubbele diagnose

		Theoretische achtergronden/implicaties voor behandeling Integratie psychiatrische- en pedagogische aanpak
1 dag	**Middelengebruik bij personen met een verstandelijke beperking**	Herkennen van verstandelijke beperking bij onze doelgroep Aanpak van mensen met een verstandelijke beperking in de verslavingszorg
1 dag	**Diversiteit**	Het begrip diversiteit: hoe ermee omgaan als hulpverlener, interculturele vaardigheden Knelpunten in de begeleiding van allochtone cliënten en een aantal verklaringsgronden hiervoor De betekenis van druggebruik in een aantal andere culturen Intercultureel team/interculturele werking
BLOK 6: KWALITEITSVOL WERKEN		
2 dagen	**Evidence based werken in de verslavingszorg** **Screening, intake en diagnostiek bij problematisch middelengebruik**	Theoretische achtergronden bij evidence based werken Een overzicht van bestaande evidence based richtlijnen en meetinstrumenten Het belang van intake en diagnostiek voor (be)handelingsplannen en evaluatie Vroegdetectie Intake: als eerste interventie, eerste opvang, hoe uitgebreid (één gesprek of procedure), wie doet het, wat wordt meegenomen naar behandeling, hoe krijg je mensen binnen en hoe houd je ze? Diagnostiek: differentiëren naargelang setting en visie, waar en wanneer gebeurt diagnostiek, de verschillende manieren van diagnosticeren, welke testen zijn er, waar kan je ermee leren werken, kritische bedenkingen

ZELFREFLECTIE		
4 x 4u, in onderling overleg, gekoppeld aan werkbezoek	**Supervisie (in kleine groep)**	Eigen persoon als hulpverlener centraal kunnen stellen in de bespreking over de omgang met cliënten Aangeven waar de eigen kwaliteiten liggen Beperkingen in functioneren kennen en deze in werkpunten kunnen formuleren Eigen evolutie duiden Op een gepaste manier collega's bevragen en feedback geven
	Verwerkingsopdracht	In een paper beschrijven hoe je de theorie in de praktijk tracht om te zetten De doelstelling is om na te denken over je eigen handelen en zo je professionaliteit te vergroten
1 dag	**Bespreking verwerkingsopdracht**	Voorstelling van de verwerkingsopdrachten
KEUZEMODULES		
2 dagen uit te kiezen	**Verschillende thema's** Te kiezen uit verschillende opties: *(opties onder voorbehoud van beschikbaarheid sprekers)* - **Oplossingsgericht werken** - **ACT en verslaving** - **VAD-studiedag** - **Harm reduction** - **Psycho-educatie** - **…**	